

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118010078
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Krč-Šebera
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3118010078.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Dušana Krč-Šeberu a sudcov JUDr. Petra Tótha a JUDr. Romana Hargaša v trestnej veci obvineného Y. U. pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 122 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí dňa 04. apríla 2019, o sťažnosti prokurátorky Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 6T/5/2018 zo dňa 07. decembra 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. sa napadnuté uznesenie z r u š u j e v celom rozsahu.

Podľa § 241 ods. 1 písm. b/ Tr. por. per analógiám na základe okolností podľa § 214 ods. 1 Tr. por. trestná vec obvineného Y. U., trestne stíhaného pre skutok obžalobou právne kvalifikovaný ako prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 122 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že

v presne neustálenom období, pravdepodobne od októbra 2016 do 14.06.2017, zasielal formou e-mailov oznámenia rôznym inštitúciám ako napríklad Mestskej polícii v Trenčíne, Mestskému úradu Trenčín, poslancom Mestského zastupiteľstva Trenčín, Okresnej prokuratúre Trenčín, Obvodnému oddeleniu Policajného zboru Trenčín, redakcii Náš Trenčín, občianskemu združeniu „protikorupcii.sk“ a rôznym iným osobám ako je primátor, prednosta a kontrolór Mesta Trenčín a rôznym zamestnancom Mesta Trenčín, advokátom, pričom tieto e-maily obsahovali vulgárne údaje a fotografie pohlavných údov, homosexuálneho orálneho a análneho styku, uvádzal v nich nepravdivé údaje na náčelníka Mestskej polície Trenčín poškodeného N.. N. I., ktorého v e-mailoch prezentoval okrem iného ako „primitíva, klamára a mafiána“,

sa postupuje

Okresnému úradu Trenčín na prejednanie, nakoľko uvedený skutok by mohol byť posúdený ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 327/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 07.12.2018, č.k 6T/5/2018-1662 zastavil trestné stíhanie obvineného Y. U. pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 122 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na skutkovom základe, že

- v presne neustálenom období, pravdepodobne od októbra 2016 do 14.06.2017, zasielal formou e-mailov oznámenia rôznym inštitúciám ako napríklad Mestskej polícii v Trenčíne, Mestskému úradu Trenčín, poslancom Mestského zastupiteľstva Trenčín, Okresnej prokuratúre Trenčín, Obvodnému oddeleniu Policajného zboru Trenčín, redakcii Náš Trenčín, občianskemu združeniu „protikorupcii.sk“ a rôznym iným osobám ako je primátor, prednosta a kontrolór Mesta Trenčín a rôznym zamestnancom Mesta Trenčín, advokátom, pričom tieto e-maily obsahovali vulgárne údaje a fotografie pohlavných údov,

homosexuálneho orálneho a análneho styku, uvádzal v nich nepravdivé údaje na náčelníka Mestskej polície Trenčín poškodeného N.. N. I., ktorého v e-mailoch prezentoval okrem iného ako „primitíva, klamára a mafiána“,

pretože je nepochybné, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Proti tomuto uzneseniu podala prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátorka“) v zákonnej lehote sťažnosť, pričom v jej písomnom odôvodnení uviedla s poukazom na ustanovenie § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák., že trestného činu ohovárania sa dopustí ten, kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý musí byť spôsobilý značnou mierou ohroziť vážnosť dotknutej osoby u spoluobčanov, čo treba hodnotiť podľa okolností konkrétneho posudzovaného prípadu, najmä s prihliadnutím na postavenie dotknutej osoby, jej charakterové a mravné vlastnosti, ďalej na povahu oznámeného údaju, okolnosti oznámenia, či rozšírenie takejto informácie. Pričom otázku značnej miery je potrebné hodnotiť podľa okolností konkrétneho prípadu s prihliadnutím na spoločenské postavenie dotknutej osoby, na jej charakterové a mravné vlastnosti, ďalej na povahu oznámeného údaju ako aj rozšírenie takej informácie. Miera ohrozenia vážnosti dotknutej osoby u spoluobčanov musí byť podľa požiadaviek zákona značná. Podľa prokurátorky výšku tohto atribútu treba hodnotiť podľa konkrétnych okolností protiprávneho konania. Jeho determinantmi sú okolnosti vzťahujúce sa k osobe obete a spôsobu, povahe oznámenia defamačnej informácie. Objektívna stránka trestného činu ohovárania v zmysle § 373 Tr. zák. spočíva v prezentácii informácie o inej osobe, pred osobou odlišnou od osoby tvoriacej objekt tejto informácie a oznámené údaje musia byť v reálnom rozpore so skutočným statusom osoby tvoriacej predmet útoku. Prezentácia nepravdivého údaja musí nadobudnúť spôsobilosť predpokladaným účinkom negatívne postihnúť relevantné sociálno-personálne väzby človeka, a to najmä tie, ktoré sa týkajú jeho verejného a rodinného života. V sťažnosti poukázala tiež na výpoveď v prípravnom konaní poškodeného N.. N. I., ktorý uviedol, že je náčelníkom Mestskej polície Trenčín od mája 2015 a od roku 2016 v kuse, na jeho osobu a na samotnú prácu Mestskej polície Trenčín obvinený Y. U. vypisuje emaily, ktoré adresuje na mestskú políciu, priamo na jeho emailovú adresu a taktiež do médií, poslancom NR SR, občianskemu združeniu Zastavme korupciu, prezidentovi republiky, agentúre Fair Play a iným. V uvedených mailoch zasiela aj fotografie, na ktorých sú zobrazení mestskí policajti pred x rokmi, keď tam ešte ani nerobil, ktorí fajčia vo dverách alebo ako policajti ukazujú prostredník, ktorými sa snaží vykresliť mestskú políciu pod jeho vedením ako nefunkčnú a ďalej sú tam fotografie homosexuálneho orálneho a análneho styku, fotky pohlavných údov, z ktorých niektoré označuje ako verejných činiteľov. Na otázku, kto ho menuje do funkcie, uviedol, že na návrh primátora poslanci a od nich závisí jeho plat. Na otázku, či v súvislosti s týmito mailami zasielanými obvineným Y. U. mal nejaké problémy v práci alebo na neho nejak inak ľudia pozerajú, uviedol, že priamy následok nepocítil, len sa domnieva, že sa to môže stať po voľbách, kde je väčšia pravdepodobnosť, že sa to stať môže. Na otázku, či ho to v súkromnom rodinnom živote nejak ovplyvnilo, uviedol, že priamo asi nie. Určite mu to na pohode nepridáva. Na otázku, či ho kontaktovali ohľadne toho nejakí iní adresáti mailov, napríklad média alebo aliancia Fair play, prípadne iné uviedol, že ho kontaktoval riaditeľ odboru poriadkovej polície niekedy na jar roku 2017 a poslal svojich ľudí a tí prišli na mestskú políciu a preverovali pravdivosť týchto mailov, prišli, pýtali sa, nejaké dokumenty sa im ukazovali, ale záver sa už nedozvedel. Na otázku, či sa ho všeobecne ľudia na to pýtajú, uviedol, že ľudia sa ho na to často pýtajú na webe, že prečo s tým človekom niečo nespravia. Dokonca vie, že jeden pán písal na web nejaký pochvalný mail a obvinený Y. U. mu hneď začal posilať negatívne maily. Poškodený na otázku, či má pocit, že predmetné maily písané obvineným Y. U. ohrozujú jeho vážnosť u spoluobčanov, uviedol, že určite áno, nakoľko to posila tak širokému okruhu ľudí, že keď si to pozrie nezaujatý človek, tak si musí pomyslieť, že tá Mestská polícia v Trenčíne musí vyzeráť otrasne. Prokurátorka má za to, že aj v kontexte množstva podaní, ktoré adresoval obvinený Y. U. na osobu poškodeného N.. N. I. rôznym inštitúciám, ako aj s poukazom na obsah predmetných podaní a skutočností v nich uvádzaných, obvinený musel byť minimálne uzrozumený so skutočnosťou, že svojím konaním a závažnosťou informácií, ktoré adresoval rôznym inštitúciám (vrátane zamestnávateľovi poškodeného), môže spôsobiť ohrozenie vážnosti poškodeného N.. N. I. v zamestnaní prípadného odvolanie z funkcie náčelníka mestskej polície. Vzhľadom na uvedené, prokurátorka má tak za to, že postavenie obvineného Y. U. pred súd je dôvodné, a teda nie je daný dôvod pre zastavenie trestného stíhania. Prokurátorka z vyššie uvedených dôvodov navrhla, aby Krajský súd v Trenčíne napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil a vrátil vec okresnému súdu, aby vo veci znova konal a rozhodol.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti nezistiac dôvody pre zamietnutie sťažnosti podľa § 193 Tr. por. a ani dôvody pre rozhodnutie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. dospel k záveru, že skutok tak, ako je uvedený v obžalobe nenapĺňa znaky trestného činu ohovárania podľa § 373 Tr. zák., avšak tento skutok by mohol byť priestupkom podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 8 Tr. zák., trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

Základným predpokladom na to, aby prokurátor mohol podať obžalobu a aby predtým policajt mohol začať trestné stíhanie a niekoho obviňovať zo spáchania trestného činu, je zistenie, že konkrétna osoba sa dopustila trestného činu, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone.

Podľa ustanovenia § 373 ods. 1 Tr. zák., kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu, potrestá sa odňatím až na dva roky.

Podľa vyššie citovaného ustanovenia základom uvedeného protiprávneho konania spočíva v tom, že páchatel' o inom oznámi údaj, ktorý je nepravdivý a takýmto oznámením vyvolá niektorý z následkov, ktoré Trestný zákon predpokladá, alebo táto informácia je spôsobilá vyvolať tieto následky, a to v značnej miere. Z uvedeného tak vyplýva, že nie každé šírenie nepravdivej informácie je postihnutelné podľa § 373 Tr. zák., ale pôjde len o také protiprávne konanie, ktoré je skutočne spôsobilé v značnej miere spôsobiť deklarovaný následok uvedenom v tomto ustanovení. Uvedenie nepravdivého údaju musí byť schopné ohroziť poškodeného v značnej miere, a preto nepostačuje akékoľvek ohrozenie, hoci aj v nízkej či obvyklej intenzite, ale musí ísť skutočne o ohrozenie zásadnejšieho charakteru. Pričom nepravdivým údajom je taký údaj, ktorý je v rozpore so skutočným stavom veci a je preto nutné, aby mohla byť pravdivosť, ktorá podmieňuje trestnú zodpovednosť pre trestný čin ohovárania podľa § 373 Tr. zák. overiteľná.

Pri subsumovaní určitého protiprávneho konania pod skutkovú podstatu trestného činu ohovárania podľa § 373 Tr. zák. je však nevyhnutné vždy zohľadniť všetky dostupné okolnosti daného prípadu, a to najmä povahu oznámeného nepravdivého údaju, miesto, čas a spôsob a iné okolnosti, za akých bol predmetný údaj oznámený, ďalšie možnosti rozšírenia tejto informácie, osobu pôvodcu nepravdivej informácie, rovnako adresáta, ktorého sa predmetná informácia týka, a v neposlednom rade, možnosť vzniku následku predvídaného v ustanovení § 373 Tr. zák.

V súvislosti s uvedeným považuje nutné krajský súd zdôrazniť, že trestného činu ohovárania sa dopustí len ten, kto o inom oznámi nepravdivý údaj, pričom pre nepravdivosť oznamovaného údaju z hľadiska správnej právnej kvalifikácie (v spojení aj s ustanovením § 163 ods. 3 Tr. por.) je nevyhnutné, aby pre možné vyslovenie, respektíve pre výrok o vine, či nevine páchatel'a obsahoval v obžalobe opis konania páchatel'a tohto trestného činu spôsobom zodpovedajúcim opisu okolností, vnímateľných ľudskými zmyslami bez hodnotiaceho úsudku, o tom, že páchatel' oznamoval nepravdivý údaj, ktorý je zároveň spôsobilý následku predvídateľného Trestným zákonom.

V danom prípade, kedy podľa obžaloby prokurátora obvinený Y. U. zasielal formou e-mailov oznámenia rôznym inštitúciám, ako napríklad Mestskej polícii v Trenčíne, Mestskému úradu Trenčín, poslancom Mestského zastupiteľstva Trenčín, Okresnej prokuratúre Trenčín, Obvodnému oddeleniu Policajného zboru Trenčín, redakcii Náš Trenčín, občianskemu združeniu „protikorupcii.sk“ a rôznym iným osobám ako je primátor, prednosta a kontrolór Mesta Trenčín a rôznym zamestnancom Mesta Trenčín, advokátom, pričom tieto e-maily obsahovali vulgárne údaje a fotografie pohlavných údov, homosexuálneho orálneho a análneho styku, uvádzal v nich nepravdivé údaje na náčelníka Mestskej polície Trenčín poškodeného N. N. I., ktorého v e-mailoch prezentoval okrem iného ako „primitíva, klamára a mafiána“, z takto formulovaného opisu skutku nemožno dospieť k záveru o naplnení znakov objektívnej stránky trestného činu. V zmysle uvedeného, krajský súd predovšetkým dospel k záveru, že obvineným oznamované informácie týkajúce sa osoby poškodeného nie sú skutkovým tvrdením, ale hodnotiacim úsudkom obvineného, nakoľko označovanie iného za ako „primitíva, klamára a mafiána“

je predovšetkým subjektívnym hodnotením autora a nemožno takéto tvrdenia, najmä s prihliadnutím na okolnosti daného prípadu, vnímať ako faktický údaj, pretože ten na rozdiel od hodnotiaceho úsudku z hľadiska jeho pravdivosti možno preukázať, čo znamená, že takéto konaním nebola naplnená skutková podstata trestného činu ohovárania podľa § 373 Tr. zák. K rovnakému záveru možno dospieť súčasne aj pri hodnotení ostatného obsahu emailov zasielaných obvineným, tvorenými vulgárnymi údajmi a fotografiami pohlavných údov, homosexuálneho orálneho a análneho styku, ktoré boli k prezentovaným úsudkom pripájané. K záveru, že prezentované údaje obvineným sú jeho hodnotiacim úsudkom (kritikou) svedčí nielen výpoveď obvineného, ktorý okrem iného uviedol, že jeho vyjadrovanie a jeho emaily a celý tento prípad je vyústením na radu šikany a prenasledovania zo strany Mestskej polície voči jeho osobe a týmto spôsobom sa snaží „aby sa niečo vyriešilo“, ale aj ostatné okolnosti daného prípadu, a to jednak obvineným prezentovaný dôvod rozposielania emailov Mestskej polícii Trenčín a ďalším inštitúciami, keďže sa snaží presadzovať a dodržiavanie spravodlivosti, ako tiež okolnosť, ktorou je samotné adresovanie najmä takým inštitúciami a osobám, ktoré u laickej verejnosti vzbudzujú kompetentnosť kontroly ako vyššej inštalácie nad Mestskou políciou mesta Trenčín.

Pokiaľ ide o naplnenie formálnych znakov trestného činu ohovárania podľa § 373 Tr. zák., považuje krajský súd za potrebné sa vyjadriť aj k subjektívnej stránke tohto trestného činu, hoci so zreteľom na neexistenciu znakov jeho objektívnej stránky nemá otázka zavinenia podstatný právny význam (pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti). V danom prípade však v priebehu prípravného konania boli použité, respektíve prezentované argumenty, v zmysle ktorých u obvineného nebolo dané zavinenie vo forme úmyslu, keď sám obvinený vo svojej výpovedi uviedol, že prezentované informácie na osobu poškodeného sú jeho názorom a jeho vyjadrovanie a jeho emaily a celý tento prípad je vyústením na radu šikany a prenasledovania zo strany Mestskej polície voči jeho osobe a týmto spôsobom sa snaží „aby sa niečo vyriešilo“. Napokon aj poškodený vo výpovedi v prípravnom konaní prezentoval názor, že konanie obvineného je motivované pocitom krivdy, keď tieto emaily posielal aj na predchádzajúceho náčelníka Mestskej polície. Krajský súd má preto za to, že u obvineného Y. U. absentuje priamy úmysel poškodiť N. N. I. oznamovaním údajov, ktoré prezentuje obvinený ako svoj subjektívny názor na poškodeného ako osobu zastávajúcu funkciu náčelníka mestskej polície, a koná tak skôr s úmyslom dosiahnuť nápravu (v jeho ponímaní) s fungovaním Mestskej polície Trenčín ako takej. Zároveň v otázke, či šírenie údajov, ku pravdivosti ktorých sa páchatel' stavia povrchne, ľahostajne, kedy by v takomto prípade za určitých okolností sa mohlo jednať o nepriamy úmysel podľa § 15 písm. b) Tr. zák. súd má za to, že o nepriamy úmysel môže ísť najmä vtedy, ak ľahostajnosť páchatel'a k tomu, či následok nastane alebo nenastane, vyjadruje jeho kladné stanovisko k obom týmto možnostiam. Tu však súd poukazuje na českú judikatúru, ktorá vo vzťahu k naplneniu subjektívnej stránky trestného činu uviedla, že skutočnosť, že viaceré rozširované údaje boli hanlivé, neoverené a nepravdivé a súčasne spôsobilé prívodiť značné ohrozenie vážnosti napádaných osôb, charakterizuje objektívnu stránku trestného činu ohovárania, ale sama o sebe nevypovedá nič o tom, či v uvedenej povahe údajov obvinený vedel, či bol uzročený s následkom, ktorý ich šírením mohol vyvolať (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 5Tdo 873/2002 zo dňa 07.11.2002).

Uvedené platí o to viac, že v danom posudzovanom prípade by nemohla byť naplnená ani materiálna stránka trestného činu z dôvodu absencie materiálneho znaku vyžadovaného pri prečine v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák., ktorý sa uplatňuje ako tzv. materiálny korektív formálnych znakov trestného činu. V konkrétnom prípade je tomu tak z dôvodu potreby uplatňovania princípu ultima ratio, respektíve zásady subsidiarity trestnoprávnej represie, ktorá vyjadruje, že trestné právo je prostriedok určený k ochrane zákonom stanovených záujmov, ktorý musí byť používaný iba vtedy, keď použitie iných právnych prostriedkov k poskytnutiu ochrany nápravy neprichádza do úvahy, pretože už boli vyčerpané alebo sú zjavne neúčinné, či nevhodné, respektíve ide už o tak závažné porušenia alebo ohrozenia chránených záujmov, že ani ochrana poskytnutá inými právnymi prostriedkami nie je dostatočná. Uvedené znamená, že aj v prípade, ak by sa preukázala spôsobilosť v značnej miere poškodiť dotknutú osobu - poškodeného, nebol by naplnený Trestným zákonom požadovaný stupeň závažnosti preto, aby mohlo ísť o prečin ohovárania podľa § 373 Tr. zákona. Tu súd dodáva, že existencia konkrétneho stupňa závažnosti pri prečine ako Trestným zákonom upravený materiálny znak sa v zásade zisťuje až vtedy, ak súd dospeje k záveru o naplnení o jeho formálnych znakov, ktoré s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie tohto uznesenia naplnené neboli.

Krajský súd z vyššie uvedených dôvodov dospel k záveru, že v predmetnej trestnej veci všetky znaky objektívnej stránky prečinu ohovárania podľa § 373 Tr. zák. naplnené neboli, čoho dôsledkom je jediný

možný záver, a to, že skutok nie je trestným činom, avšak takéto konanie obvineného vzhľadom na charakter a obsah prezentovaných informácií zo strany obvineného na osobu poškodeného, ako samotná závažnosť takéhoto konania obvineného môže vykazovať znaky priestupku.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd rozhodol, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a prejednávanej veci postúpil Okresnému úradu Trenčín, odboru všeobecnej vnútornej správy.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu **n i e** je sťažnosť prípustná.